

VFB Bedrijfsbezoek 30.11.2016

Een presentatie door Françoise Roels,

Secretary General & Group Counsel

en

Jean-Edouard Carbonnelle,

Chief Executive Officer

Woluwe 58 – Brussel (BE): Maatschappelijke zetel Cofinimmo

Cofinimmo
together in real estate

Inhoudstafel

Welkom in het Vlinderpaleis	3
Globale portefeuille	8
Zorgvastgoed	12
Kantoorvastgoed	21
Vastgoed van distributienetten	26
Publiek-Private Samenwerkingen	28
Investeringspijplijn & doelstelling	30
Op de beurs	32
Financiële middelen	35
Financiële resultaten	38

Welkom in het Vlinderpaleis

een atypisch gebouw

in de Cofinimmo portefeuille

Over Cofinimmo

Voornaamste Belgische
beursgenoteerde GVV actief in
zorgvastgoed (44 %)
en **kantoren** (39 %)

Investeerder in
kantoorvastgoed
enkel op Belgische bodem

Gewogen gemiddelde
resterende looptijd van de huidige
huurovereenkomsten: **10,2 jaar**

Intern
vastgoedbeheerplatform
> **130 werknemers**

Grootste genoteerde
Investeerder in **zorgvastgoed**,
met pan-Europese aanwezigheid
in België, Frankrijk,
Nederland en Duitsland

Reële waarde van de
totale **portefeuille**:
3,3 miljard EUR

REIT stelsel in
België (GVV),
Frankrijk (SIIC), en
Nederland (FBI)

Totale
marktkapitalisatie:
2,3 miljard EUR

* Het Belgische GVV regime

DIVERSIFICATIE

- Maximaal 20 % van de activa in eenzelfde “vastgoedeenheden”

LIQUIDITEIT

- Verplichte beursnotering
- Minimale free float van 30 %

HEFBOOMEFFECT

- Ratio schuld/activa maximaal 65 %

UITKERING

- Minimaal 80 % van het courant resultaat (~cash flows) moet worden uitgekeerd als dividend

TRANSPARANTIE

- Trimestriële waardering van de portefeuille door een onafhankelijke deskundige
- Specifiek toezicht door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA)

FISCALE VOORDELEN

- Nagenoeg geen belasting op de huidige winsten; vrijgesteld van winstbelasting
- Belasting op niveau van de belegger (maar niet ingezet non-profitbeleggers zijn vrijgesteld van roerende voorheffing op dividenden)

Gereguleerde

Vastgoed-

Vennootschap

* Meer dan 30 jaar ervaring

1994
Notering op de
beurs van Brussel

2005
Eerste
investering in
zorgvastgoed
in België

2008
Eerste
investering in
zorgvastgoed
in Frankrijk

2012
Eerste
investering in
zorgvastgoed
in Nederland

2014
Eerste
investering in
zorgvastgoed
in Duitsland

1980

1990

2000

2010

1983
Oprichting van de
vennootschap
(6 MEUR kapitaal)

Cofinimmo
together in real estate

1996
Verwerving
B-REIT stelsel

1999
Internalisering
van het
vastgoedbeheer

2007
Sale and leaseback
van 1 068
cafés/restaurants
met AB InBev

2011
Sale and
leaseback
van 283
verzekering-
kantoren
met MAAF

2013
Herbestemming
van 2 kantoren
naar
appartementen

2015
Kapitaal-
verhoging van
285 MEUR

* Teams & vaardigheden

RAAD VAN BESTUUR

13 bestuurders:

- 4 uitvoerende bestuurders
- 2 vertegenwoordigers van aandeelhouders
- 8 onafhankelijke bestuurders

Voorzitter: onafhankelijk bestuurder

DIRECTIECOMITE

3 uitvoerende bestuurders:

- Elk verantwoordelijk voor een specifiek domein
- Chief Operating Officer
  - Chief Financial Officer
  - Secretary General & Group Counsel

Voorzitter: Chief Executive Officer

130 professionals

met vaardigheden om alle aspecten van de portefeuille en ad-hoc aanwezigheid in **4 landen** te beheren

Aanwezigheid in de landen van de portefeuille:

Brussel, BE voor Belgische en Duitse investeringen
Breda, NL voor Nederlands investeringen
Parijs, FR voor Franse investeringen

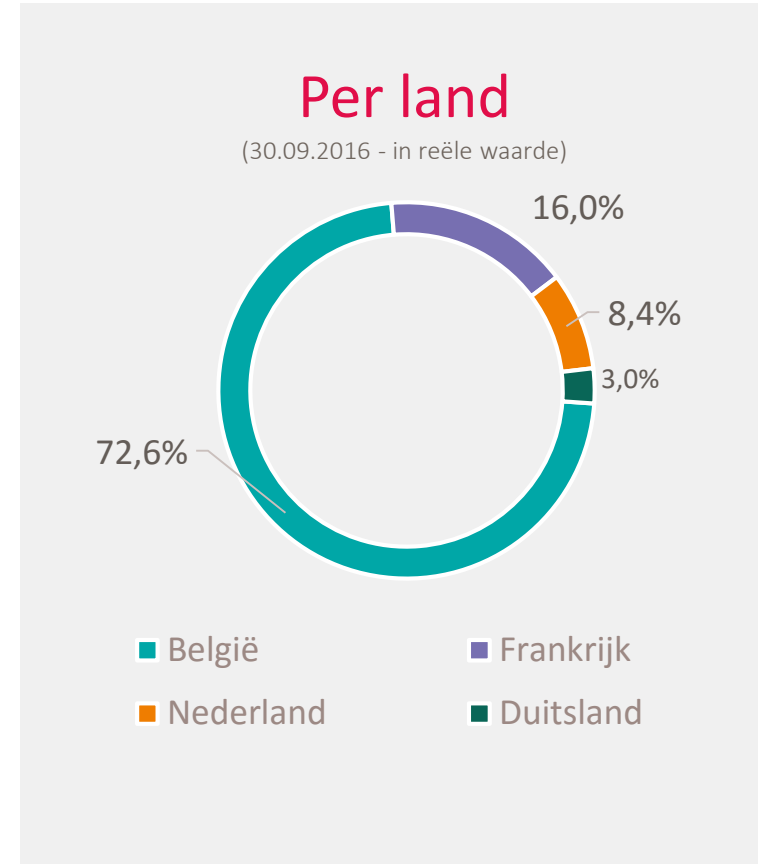
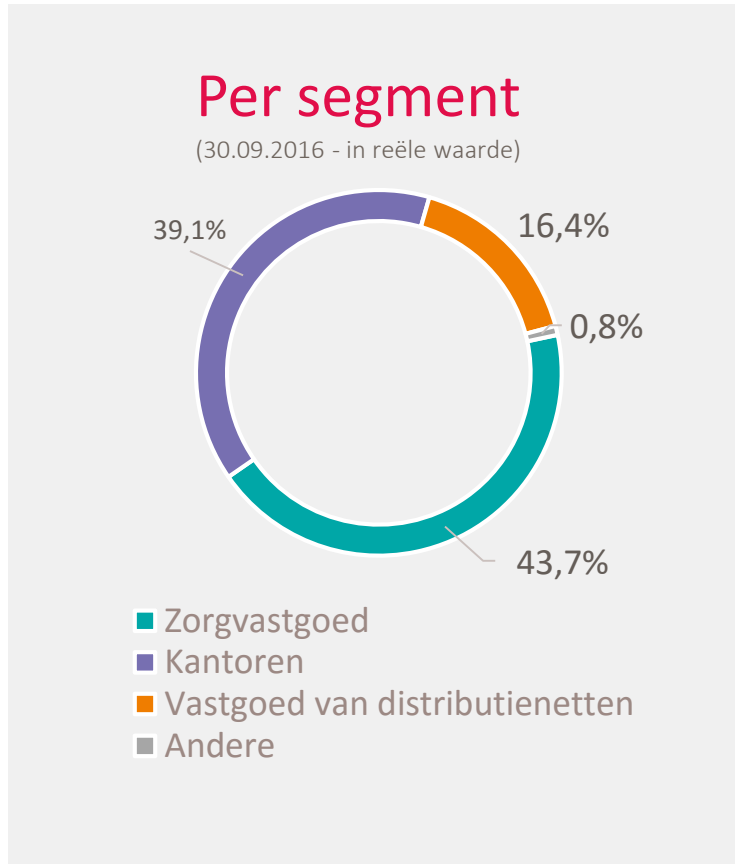
Globale portefeuille

Stijp-Z medical office building – Eindhoven (NL)

Cofinimmo
together in real estate

* Opsplitsing van de portefeuille

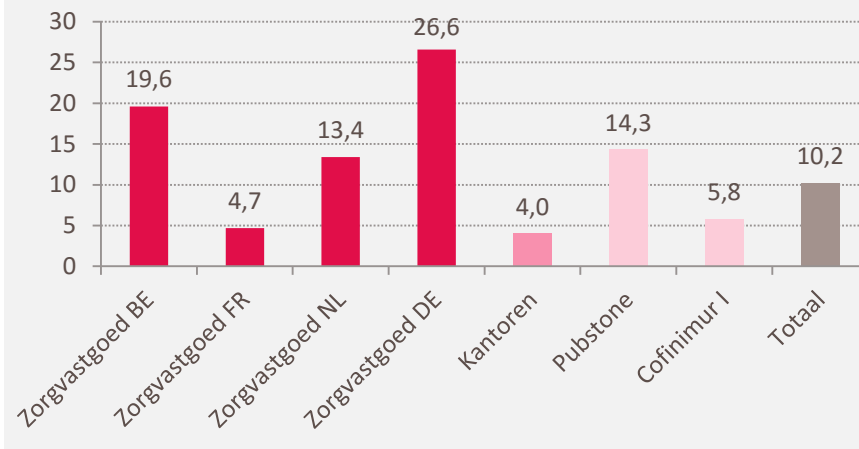
* Twee complementaire kernsegmenten

Lange termijn aanwezigheid & sterke intern expertise
in beide kernsegmenten

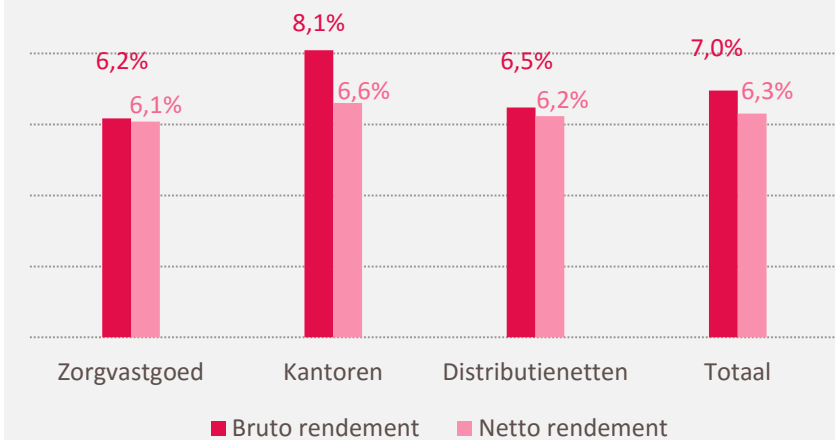

* Sterke operationele indicatoren

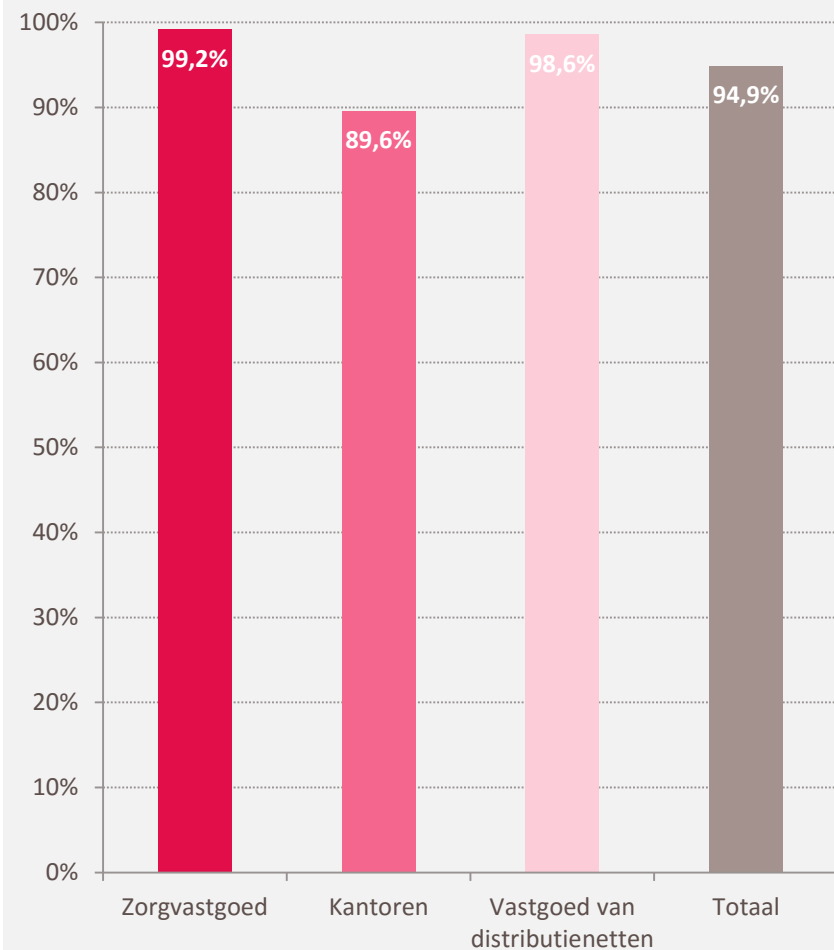
Gewogen gemiddelde resterende huurlooptijd (in jaren)

Bruto/netto rendementen

Bezettingsgraad

Zorgvastgoed:

een sector met veel potentieel

Woonzorgcentrum De Nieuwe Seigneurie – Rumbeke (BE)

Cofinimmo
together in real estate

Aanwezigheid op lange termijn & sterke expertise

15

Ervaren en toegewijd
healthcare team
van **15 FTE's**

Netwerken van
25 huurders-uitbaters
momenteel in portefeuille

Grondige kennis
van de verschillende
deelmarkten in de zorg op
vlak van milieu-, financiële en
concurrentiewetgeving

Actieve prospectie
in België sinds 2005, in
Frankrijk sinds 2008, in
Nederland sinds 2011 en in
Duitsland sinds 2013

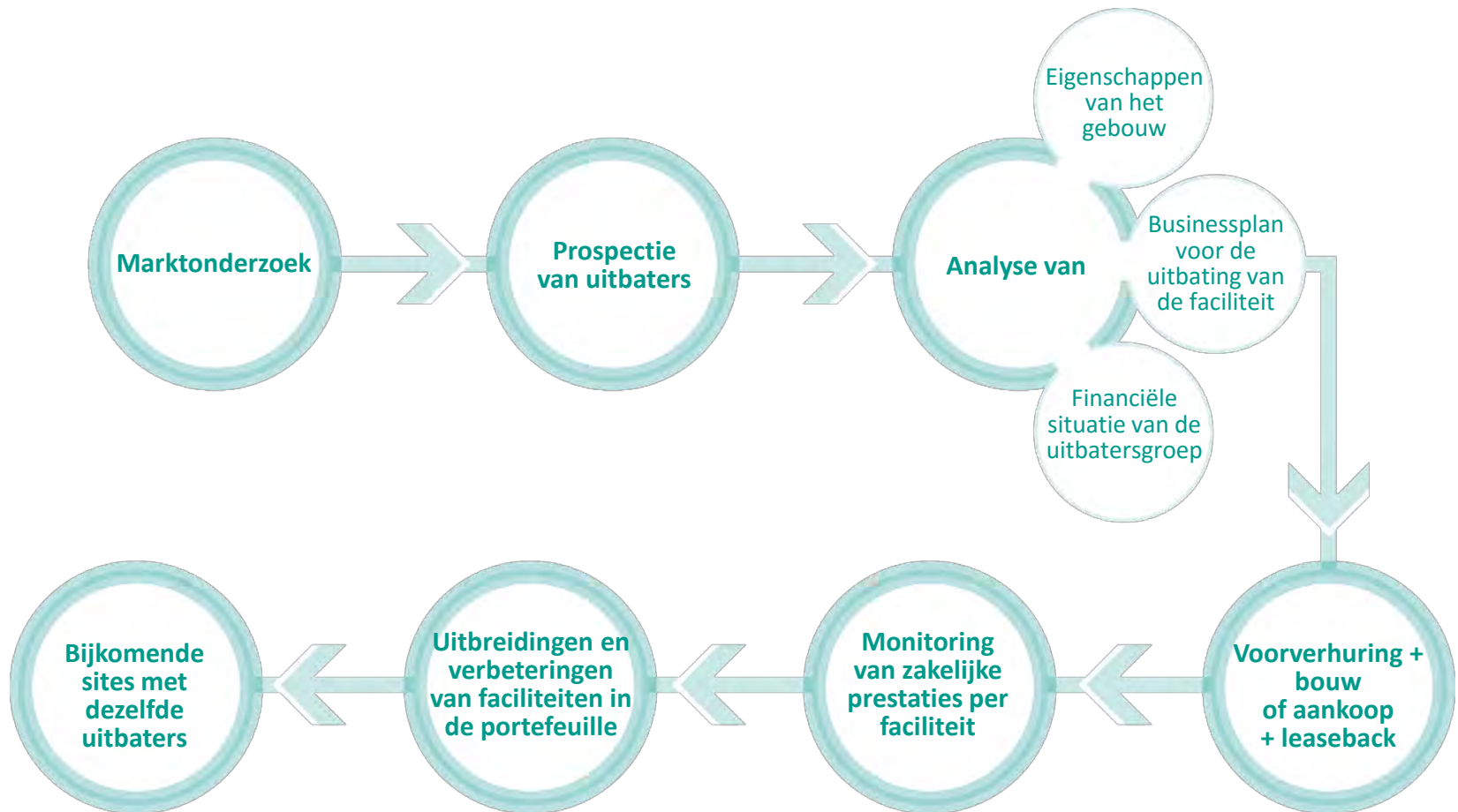
Uitgebreid aanbod
voor zorguitbaters: van pure
financiering tot geïntegreerd
beheer van
ontwikkelingsprojecten

50

Meer dan **50 projecten**
beheerd of toegezien in de
laatste 10 jaar
(nieuwbouwprojecten,
renovaties, uitbreidingen,
herbestemmingen)

* Gedisciplineerd investeringsproces

* Deelmarkten in de zorgsector

		Aanspreekbare, verkende markten	Cofinimmo portefeuille
C U R E	Ziekenhuizen		
	Gespecialiseerde acute zorgcentra <small>Voornamelijk gericht op 'niet-kritieke' expertises (bv.: orthopedie, oogheelkunde, dermatologie, enz.)</small>		
	Eerste lijnzorgcentra <small>Eerste lijnsconsultaties door geneesheren, tandartsen, psychotherapeuten, enz. (+ apotheek)</small>		
	Laboratoria		
C A R E	Revalidatieklinieken <small>Post-acute zorg (bv.: orthopedie, cardiologie, drugsverslavingen, enz.)</small>		
	Psychiatrische klinieken		
	Woonzorgcentra <small>Huisvesting en zorg voor afhankelijke senioren met constant medische bijstand</small>		
	Assistentiewoningen <small>Huisvesting van autonome senioren met bepaalde mate van bijstand</small>		
	Zorgfaciliteiten voor mensen met een (mentale of fysieke) beperking		
	Sport & wellnesscentra		

Ontwikkeling

EERSTE LIJNSZORGCENTRUM STRIJP-Z – Eindhoven

Oppervlakte	2 200 m²
Investering	4,5 miljoen EUR
Uitbater	SGE
Huur	25 jaar - NN
Initieel rendement	7,5 %

Verwerving

EERSTE LIJNSZORGCENTRUM ORANJEPLEIN – Goirle

Oppervlakte	1 800 m²
Investering	4,5 miljoen EUR
Huurders	Verschillende medische en paramedische experts
Huur	7 jaar
Initieel rendement	7,4 %

Verwerving

ORTHOPEDISCHE KLINIEK ZBC - Naarden (2012)

Oppervlakte	5 800 m²
Investering	11,5 miljoen EUR
Uitbater	Bergman Groep
Huur	15 jaar - NNN
Initieel rendement	7,2 %

Ontwikkeling *

WOONZORGCENTRUM CALAU - Calau

Oppervlakte	4 600 m²
Investering	9,1 miljoen EUR
Uitbater	MED Gesellschaft für Altenpflege mbH
Huur	25 jaar - NN
Initieel rendement	6,1 %

* Verwerving van zodra afgewerkt

Ontwikkeling

WOONZORGCENTRUM NOORDDUIN - Koksijde

Oppervlakte	6 440 m²
Investering	13,2 miljoen EUR
Uitbater	Armonea
Huur	27 jaar - NNN
Initieel rendement	6,1 %

Verwerving

REVALIDATIEKLINIEK KAISER KARL - Bonn

Oppervlakte	15 500 m²
Investering	30,0 miljoen EUR
Uitbater	Eifelhöhen-Klinik AG
Huur	25 jaar - NN
Initieel rendement	7,3 %

Verwerving
+ uitbreiding

**REVALIDATIECENTRUM
VONTES - Evres-sur-Indre**

Oppervlakte	6 350 m²
Investering	8,2 miljoen EUR
Uitbater	Inicea
Huur	12 jaar - NNN
Initieel rendement	5,9 %

Ontwikkeling

**GEHANDICAPTENZORG LOPIK-
Lopik**

Oppervlakte	2 900 m²
Investering	3,3 miljoen EUR
Uitbater	Philadelphia Zorg
Huur	15 jaar - NN
Initieel rendement	6,85 %

Verwerving
+ uitbreiding

**PSYCHIATRISCHE KLINIEK
PAYS DE SENNE- Ile-de-France**

Oppervlakte	6 500 m²
Investering	18,6 miljoen EUR
Uitbater	Inicea
Huur	12 jaar - NNN
Initieel rendement	5,9 %

* Sterke groeiambitie

BELGIË

Care markt
(woonzorgcentra)

27 jaar
Huurlooptijd

5,0-6,0 %
Initieel rendement

NEDERLAND

Care & cure markt
(Zorg voor senioren of gehandicapten,
acute zorg, eerste lijnszorgcentra)

15-20 jaar
Huurlooptijd

6,5-7,5 %
Initieel rendement

FRANKRIJK

Care markt
(woonzorgcentra, revalidatie
& psychiatrische klinieken)

12 jaar
Huurlooptijd

5,0-6,0 %
Initieel rendement

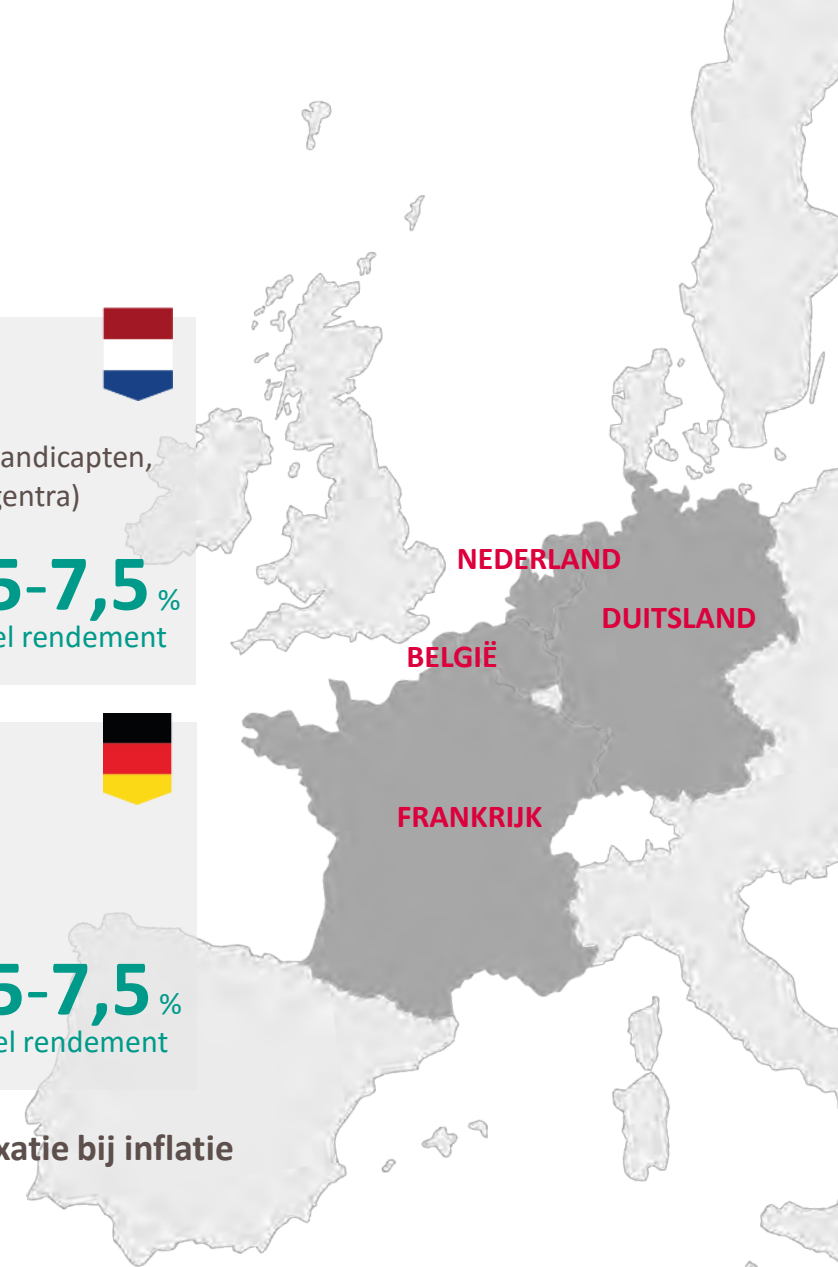
DUITSLAND

Care & cure markt
(woonzorgcentra,
revalidatieklinieken)

20-30 jaar
Huurlooptijd

5,5-7,5 %
Initieel rendement

Alle huurovereenkomsten hebben een vast huurbedrag + indexatie bij inflatie

* Mogelijkheden in CURE

Ontclustering en fusies van ziekenhuizen op het Europese vasteland zal zorgen voor

Nieuwe sale & lease backmogelijkheden

van medische nevenfaciliteiten (consultatieruimtes, laboratoria voor revalidatiecentra)

Nieuwe niet-medische faciliteiten

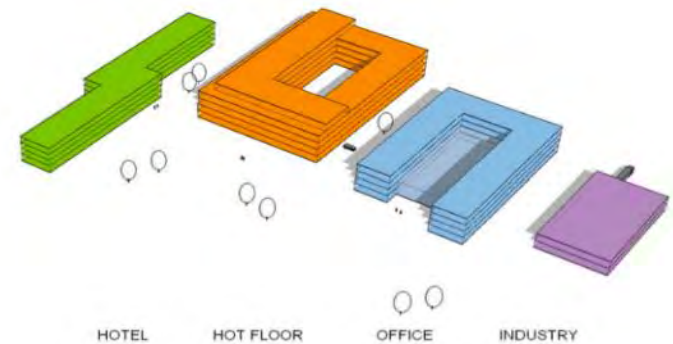
Commerciële galerijen, restaurants, parkings, kantoren, scholen voor verpleegkunde, locaties voor farmaceutische industrie

Meer referenciecentra of gespecialiseerde klinieken voor acute zorg

Doorgaans gericht op 'niet-kritieke' expertises (bv.: orthopedie, oogheelkunde, dermatologie, enz.)

Opkomst van primair zorgsegment via eerste lijnszorgcentra

Eerste lijnsconsultaties bij geneesheren, tandartsen, psychotherapeuten, enz. (+ apotheek)

Kantoorvastgoed

Kantoorgebouw Guimard 10-12 – Brussel (BE)

Cofinimmo
together in real estate

Kantorenportefeuille

REËLE WAARDE

1,3 miljard EUR

AANTAL SITES

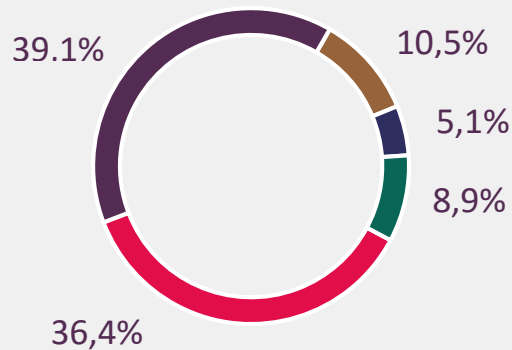
85

OPPERVLAKTE

663 000 m²

Opsplitsing van de portefeuille per land

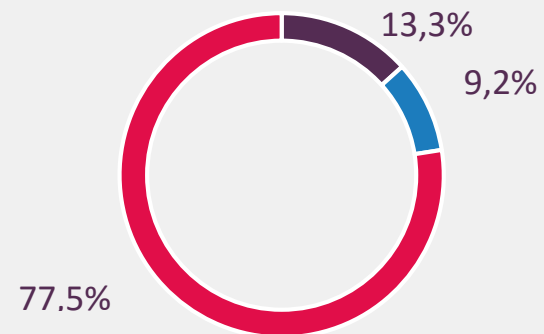
(30.09.2016 - in reële waarde)

- Brussel CBD
- Brussel Gedecentraliseerd
- Brussel Periferie/Satellieten
- Antwerpen
- Andere regio's

Opsplitsing van de portefeuille per type huurder

(30.09.2016 - in reële waarde)

- Belgische publieke sector
- Internationale publieke sector
- Overig

Verwervingen met mogelijkheid tot waardecreatie

KUNST 46
Brussel CBD

Oppervlakte	11 500 m²
Investering	31 MEUR
Gem bezetting	83 %
Gem resterende looptijd	5,5 jaar
Huurrendement	6,2 %
Huurrendement bij volledige verhuring	7,5 %

QUATRO PORTEFEUILLE
Brussel CBD & Gedecentraliseerd

Oppervlakte	23 000 m²
Investering	57,9 MEUR
Gem bezetting	88 %

Gem resterende looptijd	3,3 jaar
Huurrendement	6,4 %
Huurrendement bij volledige verhuring	7,4 %

Renovaties op strategische locaties

GUIMARD 10-12
Brussel CBD
Volledige renovation

Oppervlakte	10 800 m ²
Timing werken	4T2014 – 3T2015
Budget werken	14,8 miljoen EUR
Verhuring	100 %

BELLIARD 40
Brussel CBD
Afbraak van bestaande gebouw en opbouw van nieuw gebouw

Oppervlakte	20 000 m ²
Verwacht einde van de werken	3T2017
Budget werken	44 miljoen EUR
Marketing	Aan de gang

Reconversies een maximum aan kapitaal te recupereren

WOLUWE 34

Brussel Gedecentraliseerd

Herbestemming naar 69 appartementen

100 % verkocht bij oplevering van de werken

Oppervlakte	6 900 m ²
Timing werken	3T2013 – 2T2015
Budget werken	13 miljoen EUR
Verkoopprijs	3 200 EUR/m²
Gerecupereerde waarde	1 300 EUR/m²

WOLUWE 106-108

Brussel Gedecentraliseerd

Herbestemming naar woonzorgcentrum

Ondertekening van huurovereenkomst over 27 jaar met uitbater Vivalto

Oppervlakte	7 000 m ²
Timing werken	3Q2016-3Q2017
Budget werken	13 million EUR
Yield on cost	5.9 %

Vastgoed van distributienetten

Café/restaurant Martelarenplein 6 – Leuven (BE)

Cofinimmo
together in real estate

* Concept & distributienetten

- Groot aantal kleine gebouwen
- Allemaal verhuurd op **lange termijn** aan **een bedrijf** d.m.v. een master lease
- Gebruikt door de huurder om producten of diensten aan te bieden
- Verworven via een **sale & leasebacktransactie**
- Duidelijke splitsing van onderhoudsverplichtingen tussen Cofinimmo en de huurder
- Flexibiliteit voor de huurder om jaarlijks gebouwen te verlaten die commercieel niet voldoen
- Leegstaande gebouwen worden verkocht aan plaatselijke investeerders
- Bereidheid van Cofinimmo om nieuwe activa te verwerven om het netwerk in samenspraak met de huurder uit te breiden

PUBSTONE (2007): SALE & LEASEBACK VAN PORTEFEUILLE VAN CAFÉ'S/RESTAURANTS MET AB INBEV

Initiële huurlooptijd 23 jaar; bezettingsgraad 98,9 %; netto initieel rendement 6,15 %

COFINIMUR I (2011): SALE & LEASEBACK VAN PORTEFEUILLE VAN VERZEKERINGSKANTOREN MET MAAF

Initiële huurlooptijd 9,7 jaar; bezettingsgraad 97,3 %; netto initieel rendement 6,18 %

MAAF verzekeringskantoor – Villejuif

Café/restaurant 't Speelmanshuis – Brugge

Publiek-Private Samenwerkingen

Brandweerkazerne – Antwerpen (BE)

Cofinimmo
together in real estate

* Publiek-Private Samenwerkingen

- Eerste PPS in **2005**
- **Uitbating van 6** activa voor zeer specifiek gebruik (brandweerkazerne, studentenhuisvesting, politie-commissariaat, gevangenis, ...)

- Cofinimmo begeleidt de klant (Overheid) bij bouw en uitbating van de gebouwen
- Bouwrisico ten laste van de algemene aannemer (forfaitair bedrag betaalbaar bij oplevering van het gebouw)
- Lange termijnhuurovereenkomsten met over het algemeen een koopoptie

- Oppervlakte: 72 131 m²
- Architect: Richard Rogers
- Bouwjaar: 2005
- Oplevering werken: 2007
- Huurovereenkomst: 36 jaar tot 31.10.2041
- Overdracht van het gebouw aan Regie der Gebouwen bij einde huurovereenkomst

Investeringspijplijn & doelstelling

Belliard office building – Brussels (BE)

Cofinimmo
together in real estate

* 2016-2018 investeringsdoel

Doel voor eind 2018

+308 MEUR
Geëngageerde
investeringen (pipeline)

+400 MEUR
verwervingen

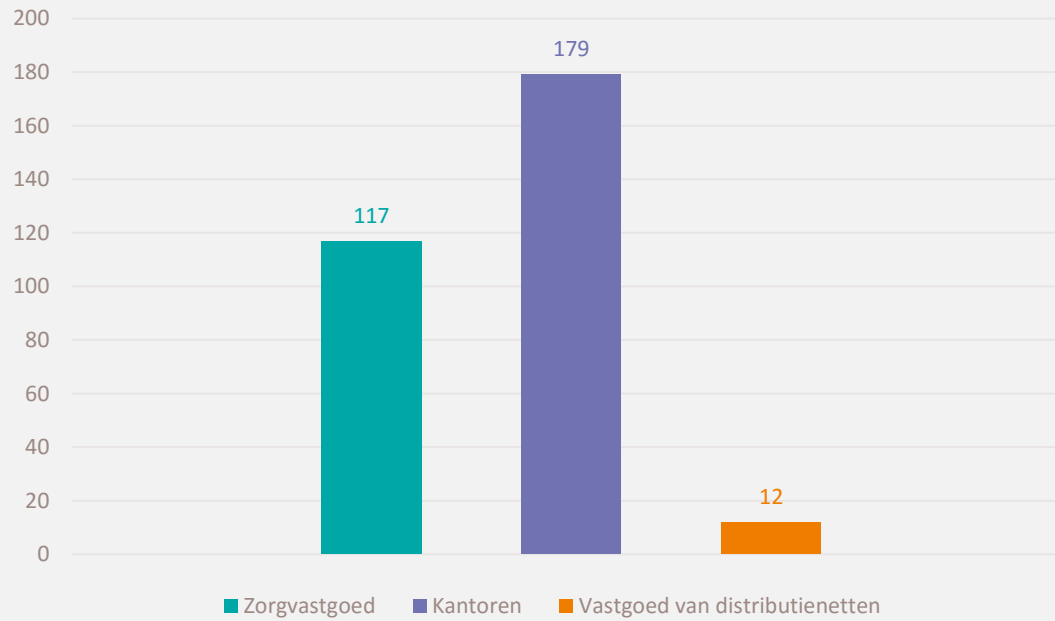
-150 MEUR
verkoppen

	Portefeuille breakdown op 30.06.2016	2016-2018 Geëngageerde pipeline (x 1 000 000 EUR)	2016-2018 mogelijk scenario: Niet-geëngageerde verwervingen (x 1,000,000 EUR)	2016-2018 Mogelijk scenario: Niet-geëngageerde verkoppen (x 1 000 000 EUR)	Portefeuille breakdown op 31.12.2018
Zorgvastgoed	44 %	117	400	-50	50 %
Kantoren	39 %	179		-100	35 %
Verwervingen		60			
Herinrichtingen		76			
Herbestemmingen		43		-100	
Andere	18 %	12			15 %
Totaal	100 %	308	400	-150	100 %
		308 miljoen EUR geëngageerd	250 miljoen EUR niet-geëngageerd		

* 2016-2018 geëngageerde investeringspijplijn

308 miljoen EUR aan geëngageerde investeringen voor de periode 01.07.2016 – 31.12.2018

2016-2018 Geëngageerde investeringspijplijn (x 1 000 000 EUR)

Op de beurs

Eerste lijnszorgcentrum DC Klinieken - Almere (NL)

Cofinimmo
together in real estate

* Op de beurs

Grote visibiliteit & sterke dagelijkse liquiditeit

Marktkapitalisatie op 30.09.2016:

2,3 miljard EUR

Aantal aandelen:

21 031 190

Free float:

95 %

Grootste indexen:

BEL20, EPRA Europe, GPR 250

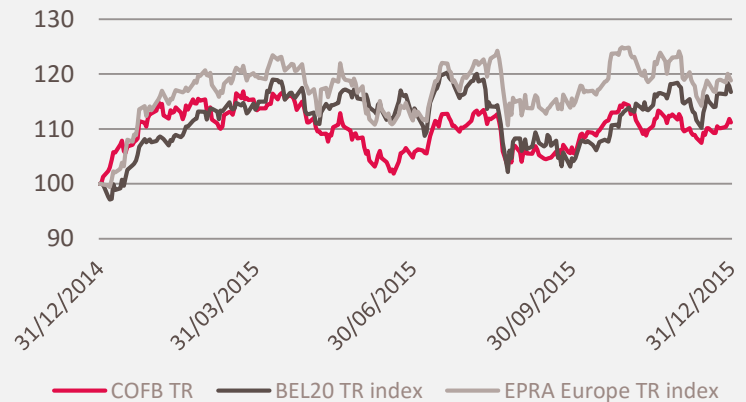
Gemiddeld dagelijks verhandeld volume:

5 miljoen EUR

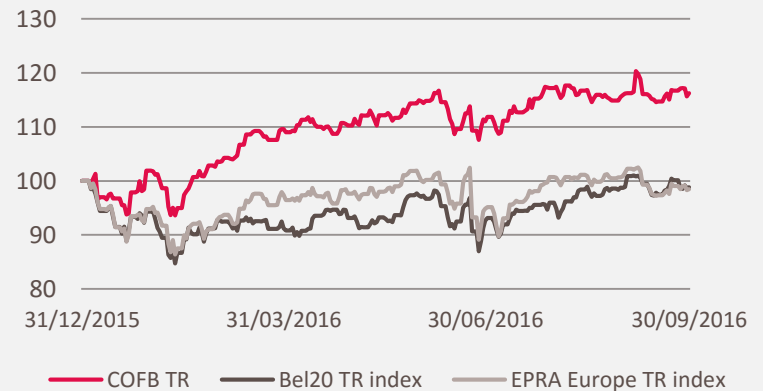
Omloopsnelheid:

57 %

Totaal rendement 2015: **+11.2 %**

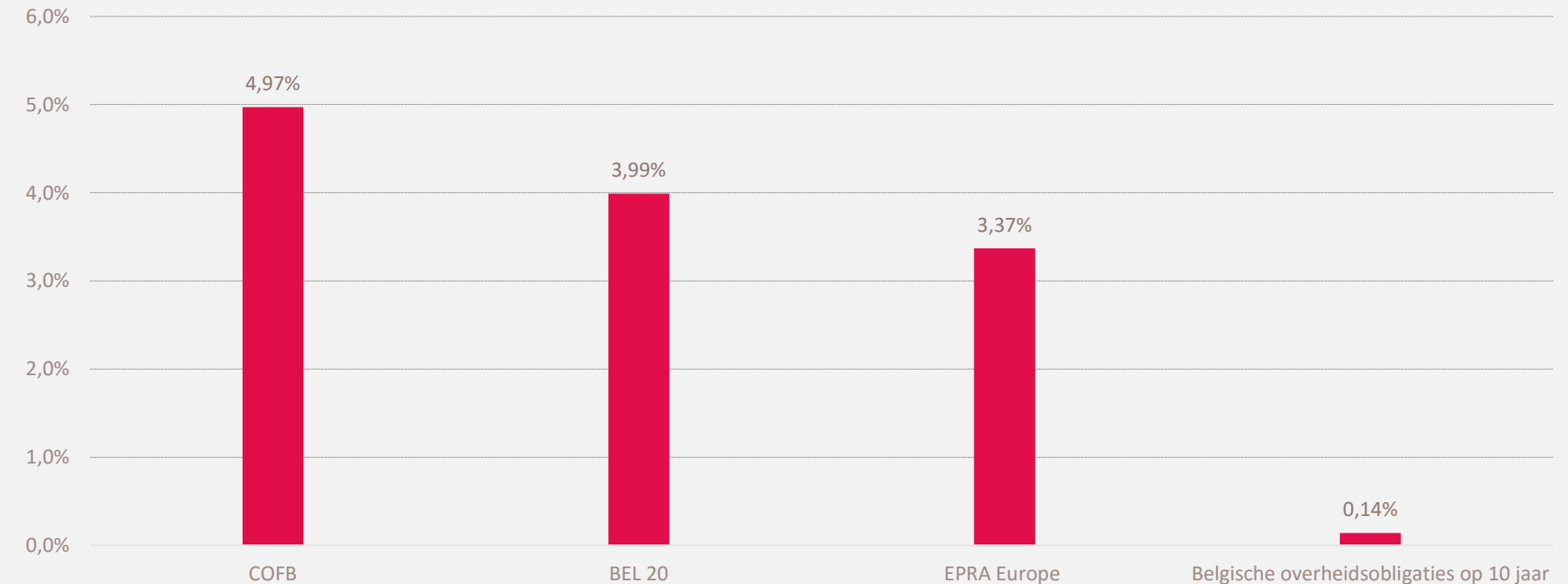
Totaal rendement YTD op 30.09.2016: **+16.2 %**

* Hoog dividendrendement

Vooruitzicht dividend 2016: 5,50 EUR/gewoon aandeel
Uitkeringsgraad > 80 % (verplichting GVV-stelsel)

Dividend ivm. aandelenprijs op 30.09.2016

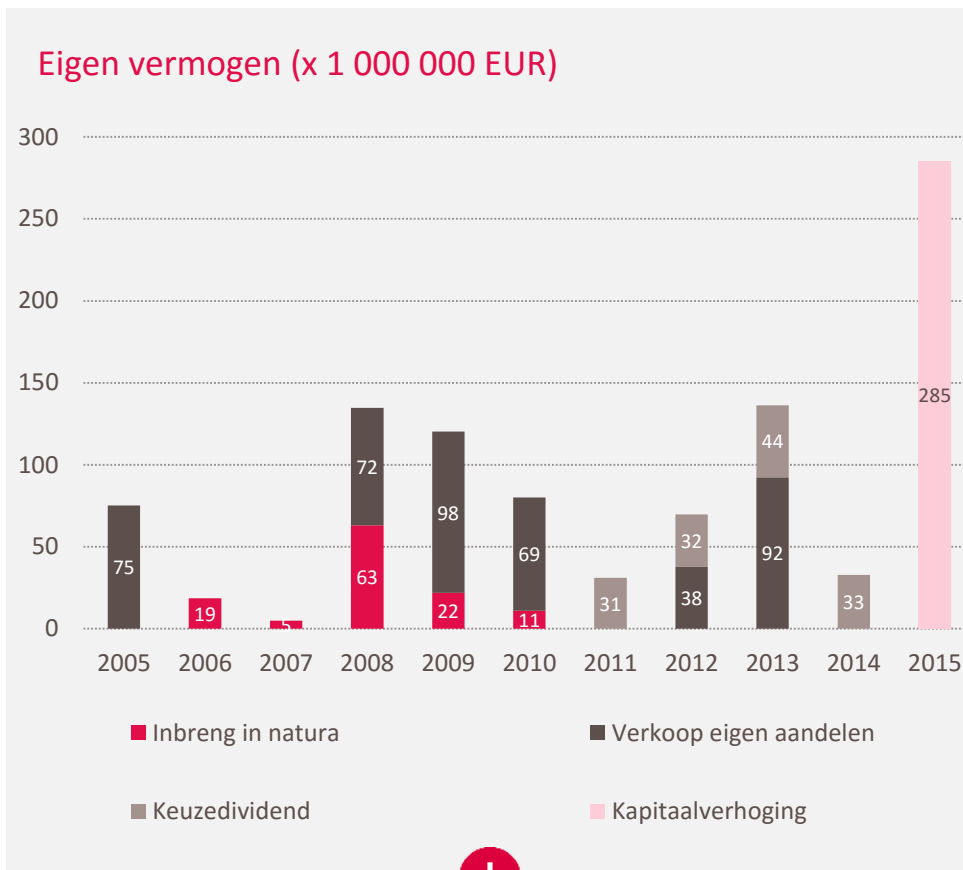

Financiële middelen

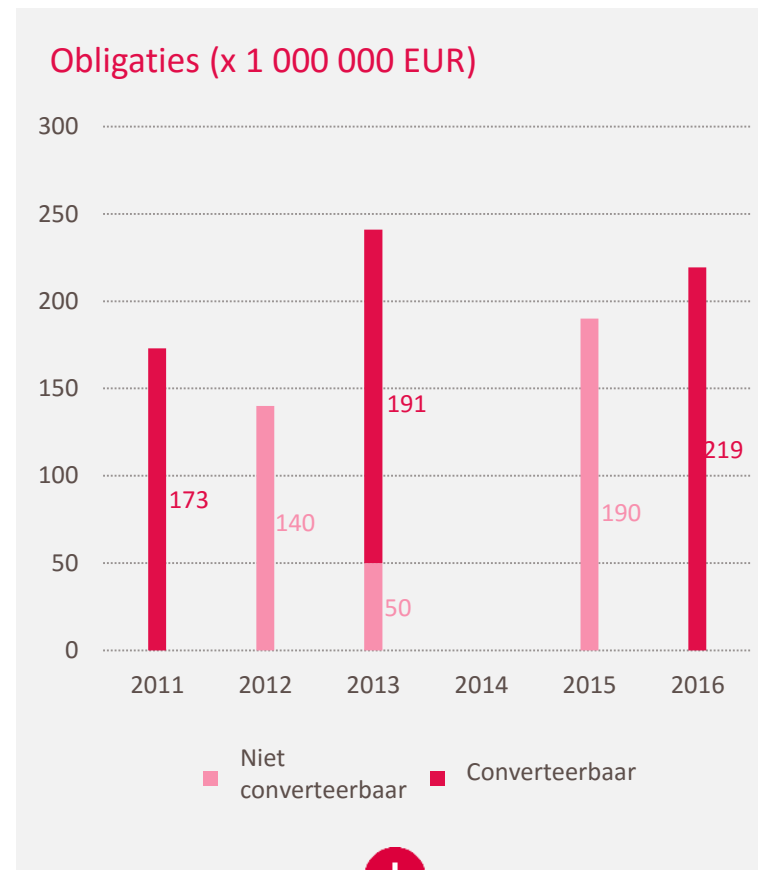
Woluwe 58 - Brussel (BE): Maatschappelijke zetel Cofinimmo

Cofinimmo
together in real estate

Regelmatige toegang tot kapitaalmarkten

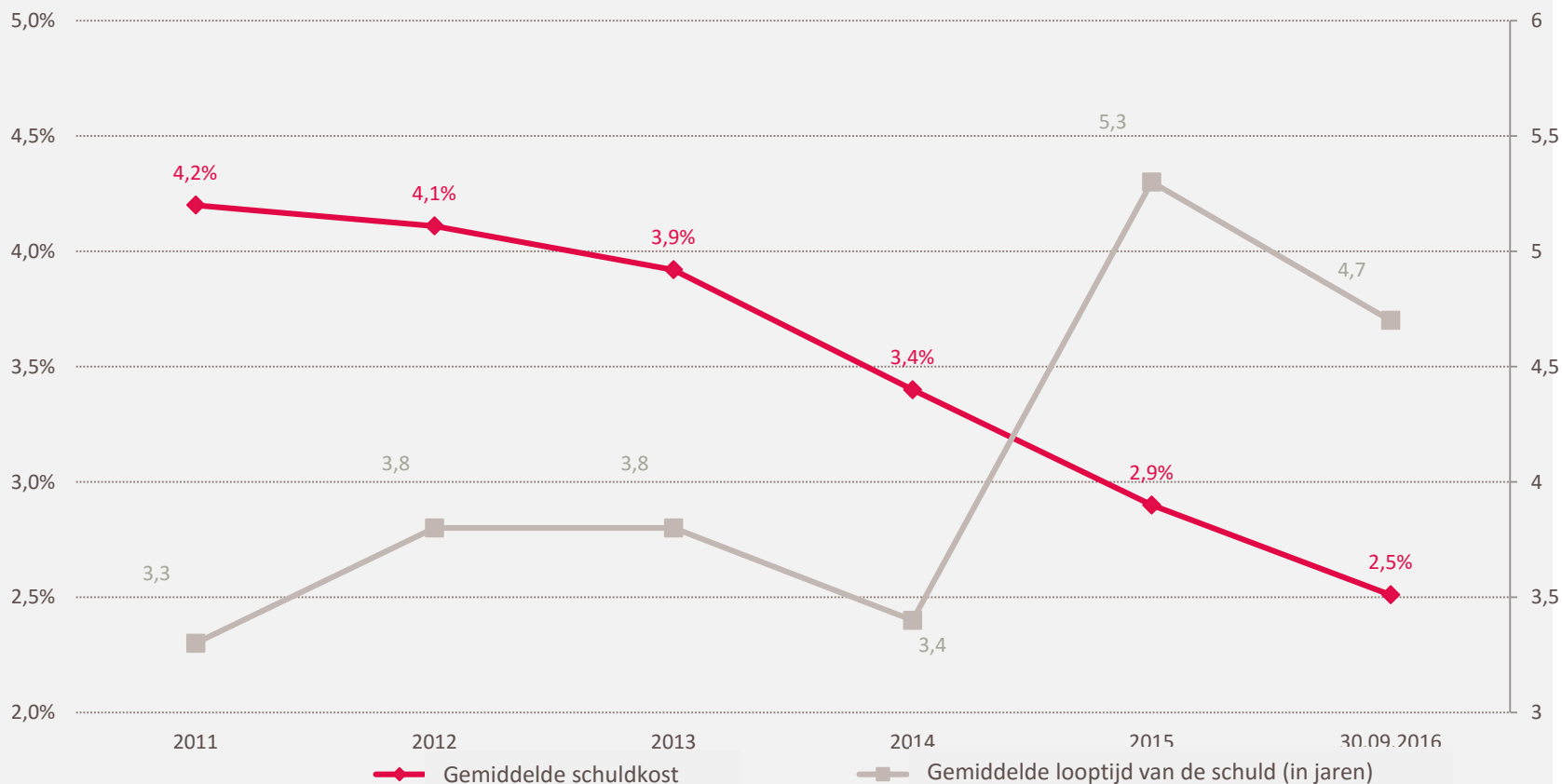
Kapitaalverhoging van 284,5 miljoen EUR in 2015
 > Beduidende investeringscapaciteit

S&P rating
 Lange termijn: BBB
 Korte termijn: A-2

* Solide statistieken m.b.t. de schuld

Gemiddelde looptijd en kost van de schuld

Financiële resultaten

Kantoorgebouw Vorst 24 – Brussel (BE)

Cofinimmo
together in real estate

* Financiële kerncijfers 2014-2015-2016

SOLIDE FINANCIËLE RESULTATEN

Per aandeel (EUR)	Vooruitzicht boekjaar 2016
Netto courant resultaat (excl. IAS 39-impact) – Aandeel Groep (EPRA Resultaat)	6,19
Portefeuilleresultaat – Aandeel Groep	nvt
Netto resultaat – Aandeel Groep	nvt
EPRA NNNAW	nvt
Aantal aandelen deelgerechtigd in het resultaat van de periode	20 984 619

VEERKRACHTIGE OPERATIONELE KPI'S

	31.12.2015 Huidig
Evolutie bruto huurinkomsten bij ongewijzigde portefeuille	-0,7 %
Bezettingsgraad	94,9 %
Gemiddelde huurlooptijd	10,5 jaar

OPTIMALE FINANCIERINGSVOORWAARDEN EN BEDUIDENDE INVESTERINGS-CAPACITEIT

	31.12.2016 Vooruitzicht
Gemiddelde schuldkost	< 3 %
Gemiddelde looptijd van de schuld	nvt
Schuldgraad	< 50 %

Disclaimer

Deze presentatie is gericht naar financiële analisten en institutionele investeerders en mag niet worden gezien als stimulans om te investeren, noch als voorstel om Cofinimmo aandelen te verwerven. De hierin opgenomen informatie werd gehaald uit de (half)jaarlijkse financiële verslagen en persberichten van Cofinimmo, maar geeft niet de volledige inhoud van deze documenten.

Enkel de Franstalige (half)jaarlijkse financiële verslagen en persberichten hebben bewijskracht.

VOOR MEER INFORMATIE, CONTACTEER:

Valérie Kibieta

Head of External Communication & Investor Relations

T +32 (0)2 373 60 36

vkibieta@cofinimmo.be

Ellen Grauls

Investor Relations Manager

T +32 (0)2 373 94 21

egrauls@cofinimmo.be

www.cofinimmo.com